

blet, per demunt la font ferrosa de Villa Engracia. Entre 'ls exemplars recullits son ben caracterisats els *Monograptus priodon* Brow. y *M. turriculatus* Barr.

Un detall que considero de gran importancia vull citar: entre les plaques de piçarra qu' en dita localitat vaig recullir n' hi ha una de color vinosa fosca, que presenta les taques ó macles característiques de les piçarres sotmeses al metamorfisme, y no obstant y aixó s' hi conserven encare les impresions abundoses dels graptolites. Es aquest un fet que cal tenir en compte, ja qu' es prou sapigut que 'l metamorfisme esborra quasi bè sempre els restos orgánichs que portava la roca abans de ser sotmesa á la seva acció.

Nostre consoci En Lluís M. Vidal había trobat ja abans de nosaltres les piçarres ab graptolites en les montanyes de Poblet, de manera que suposém hi haurá varis jaciments en la regió aquella, y potser que noves exploracions descubrexen la existencia del silúrich mitjá, car hi hem vist piçarres de color vinosa per la banda de Montblanch, que 's confonen per son aspecte físich ab les del Ordoviciá del Papiol, del meteix modo que les citades ab graptolites, del Gothlandiá, son del tot iguals ab les del meteix nivell que 's troben en la çona paleozoica dels voltants de Barcelona, Papiol, Cervelló, Brugués y Montcada.

El dia que s' estudie ab detenció aquella formació podrém veurer les íntimes relacions estratigráfiques, paleontològiques y tectòniques que la unexen ab la dels nostres encontorns, donchs una y altre no son més que 'ls marges de la geosinclinal, á la que deu Catalunya sa formació.

N. FONT Y SAGUÉ, *Pbre.*

Un pórfit lamprofir d' Arbucias (Província de Girona)

Aquesta regió d' Arbucias forma part del macís granítich del Montseny, d' etat geològica post-carbonífera, segons el Dr. D. Jaume Almera, essent atravesada per una porció de filons de diferents roques eruptives, quin estudi potser intentaré algún dia en conjunt, ó al menys n' aniré donant compte en aquest «Butlletí,» á mida que 'm sia possible determinarlas, acudint, com ho he fet en el cas present, á l' experiència y dictámen de persones competents.

Entre 'ls diferents tipos que tinch recullits d' allí, sempre 'm cridá l' atenció pe 'l sèu aspecte un pórfit (puig com á tal lo

tenia), diferent per complert dels demés. Per fi, me determiní á demanar á D. Ramón Adan de Yarza, especialista, com se sab, en el estudi micrográfic de roques, me fes el favor d'estudiarlo. Així ho feu; contestantme qu'el trobá molt interessant, essent un porfít del grupo dels lamprofirs. Sa composició, segons dit senyor, es la següent: feno-cristalls de hornblenda, destacantse en un magma microcristallí compost d'elements de feldespat, que pareixen ser paglioclases, de clorita (segurament per descomposició de dita hornblenda), y d'una gran quantitat de magnetita uniformement disseminada ó escampada.

Se tracta, donchs, d'un porfít lamprofir (camptonita) de hornblenda.

Els lamprofirs constituexen un grupo especial de roques, riques en silicats ferro-magnesian, de grá fi, holocristallines y de tipo especial, que 's presenten casi bè sempre en forma de dichs ó altres petites inclusions. Se poden dividir, en general, en lamprofirs de mica, de augita y de hornblenda, segons sigan els feno-cristalls que hi dominan. La hornblenda, quan hi es en feno-cristalls, se presenta generalment en prismes allargats ben formats, ab frecuencia maclats; que á voltes se converteix en una substancia clorítica. Els feldespat, que no acostumen á presentarse á l'estat de feno-cristalls, son generalment l'orthosa (en les denominades vogesites) y les paglioclases (en les camptonites); aquestes, moltes voltes difícils de determinar. Com á elements accessoris s'acostuman á trobar la piritita y la magnetita.

En l'obra de Alfred Harker, traduïda per O. Chemin, «Petrographie. Introduction á l'étude des roches au moyen du microscope», se citan diferents localitats en les que se han senyalat roques d'aquesta familia. La que aquí ens referim, pareix esser del tipo de la comptonita que, diu, se troba en el districte d'Assynt, en el Sutherland; tant per la descripció qu'en dona, com per lo que 's veu en el grabat que acompanya de la preparació micrográfica.

L'aspecte del lamprofir d'Arbucias es el de un porfít de grá fi, de color vert fosch, destacantse els feno-cristalls negres, brillants, allargats prismàtics, alguns maclats, de la hornblenda. Se troba atravessant el granit en un filó de poch centímetres d'espessor, y bastants metres de llargada; á l'esquerra del camí que d'Arbucias condueix á Sant Segimon del Bosch, aprop del regareny ó petita riera que vé de la part de la casa de camp anomenada Can Riera.